

Reserapport

Knowledge management and museums - CIDOC 2011

Sibiu, Rumänien, 4-9 september 2011

Årets CIDOC-konferens lockade 120 deltagare, varav ca 40 från hemlandet och två från Sverige. Vi har haft en stark tradition av nordiskt, och svenskt, deltagande – var är alla andra i en tid av samordningsinitiativ och politisk betoning av digitaliseringsarbetet? En av de mindre mötena, sett till antalet men en bra konferens som uppskattades av deltagarna. Glädjande att se att våra francofona vänner återvänder och att den medvetna strävan att etablera goda kontakter med de lokala arrangörerna och deras nätverk visar resultat. Så var t ex en grupp deltagare från Sydamerika återvändare och nya medverkande efter 2009 års möte i Santiago, Chile. Vi hoppas kunna återse rumänerna i nästa års arrangemang i Helsingfors. Detta år stöttas vi också av ett generöst bidrag från GETTY Foundation i USA som bekostar ett antal stipendier, vilket gör det möjligt att delta även från länder med svag ekonomi. Ett dussintal medverkande gläds åt detta och våra egna CIDOC-stipendier till yngre kollegor.

Museum Brukenthal var värd tillsammans med ICOM Rumänien och de lokala myndigheterna. ICOMs president Dr Hans-Martin Hintz deltog också i program och i dialog med många deltagare, vilket uppskattades. Fyra konferensdagar med workshops och busstursdag som inramning - ett klassiskt koncept som det heter. Trevliga mottagningar på kvällarna ger extra stunder att fördjupa diskussionerna - vi såg anteckningsblock och viftande pennor rätt sent under klubbkvällen - på dansgolvet. En liten central stadskärna gör att alla når varandra lätt och bidrar till en bra helhet. Sibiu är en greppbar liten stad, vacker på ett sätt som det kvardröjande lokala byggnadsarvet innebär, och ett levande museum stadd i kraftfull modernisering, i ett land med kramper och våndor i den globaliserade gemensamma utvecklingen. Man undrar hur länge Världsarvsstatusen hänger med – och till vilket pris?

Knowledge management and museums

Temat - Knowledge management and museums - ligger rätt i tiden men kan vara lite svårt att förhålla sig till, eftersom det kan innebära rätt mycket varierande ämnesval.

Vår ambition är att försöka vrida konferensernas innehåll och framtoning något. CIDOC handlar om dokumentation, ett begrepp som ofta har två olika uttydningar. Museernas dokumentationsarbete och den tekniska apparat av maskiner, system, och verktyg som behövs för samlingarnas katalogisering. Det senare - snäva, tekniska - perspektivet finns och är viktigt. Det förra - vidare, humanistiska - finns där också även om det inte alltid syns. Vi välkomnar alla bidrag som ser på dokumentationsarbetet från ett kuratoriskt och museologiskt synsätt.

Det är viktigt att CIDOC inte utvecklas bort från det museologiska perspektivet och fastnar i att vara en teknikgrupp. Därför glädjande att se och höra intendenten och museichefer både i presentationer och över en kopp kaffe uttrycka den kulturhistoriska och vardagliga utgångspunkten. Jag hoppas att de håller löftena och kommer tillbaka med mer sådant i Helsingfors. Vi ser också fram emot mer samverkan med andra kommittéer där dokumentationsfrågorna är en naturlig del. Kommittéerna för Konservering och Insamling kan vara exempel där vi tangerar varandra. Kanske en gemensam konferens något år - kanske andra former för möten de stora ICOM-åren...

Workshops, workgroups, sessions etc

Tre workshops inleder - "Linked data" innebär i korthet att ett system växer fram där varje museum och varje objekt kan ges ett unikt ID som gäller globalt. Det är viktigt att museerna nu tar eget ansvar för detta - så att vi kan behålla kontrollen över föremålens identiteter framöver. I en alltmer nätbaserad miljö kommer detta, i termer av KM och Semantic Web, att underlätta museernas publicering av information. Linked data, eller Linked open data är hett i hela samhället och har även påverkan på upphovsrättsliga frågor och licensavtal. LIDO, vårt nya format för utbyte av data finns redan inarbetat i leveranserna till Athena och Europeana, även om du inte sett det... Så ska det vara med standarder. Interdisciplinary... det långa och krångliga namnet som döljer? försöken att se över gränserna och finna möjligheter att länka data mellan disciplinerna. Kommer starkt och har också kopplingar till CRM-modellen. Spectrum knatar på och lägger grunden för ett gemensamt synsätt när det gäller vad som ska dokumenteras, och hur. Betydligt närmare vardagens arbete - eller hur? Tillsammans skapar de här initiativen grunden för kunskapsutbyte.

Arbetsgrupperna - nio till antalet har lite svajig gång just nu - alla möts inte varje år. Här finns utrymme för utveckling, och det finns också olika idéer om framtiden. Ska WG utreda och utveckla viktiga fält på styrelsens uppdrag, ska de samla spontana grupper som vill ha en plattform att verka från? Sannolikt både och, dessutom finns ett värde i att samla en grupp nyfikna kring lite lösa tankar utan att det sker något nytt "arbete". En ny WG bildades, kring arbetsflödet, och möjligheterna att skapa verktyg för att stötta workflow-processen i museet - ett klart fall av Knowledge Management, och ett direkt exempel på resultat av årets tema.

Två Keynotes skulle sätta oss i rätt stämning. Dr Tom Moritz från ett generellt och globalt KM-perspektiv, och Dr Ioan-Aurel Pop som gav en lysande rolig expose över kulturkrockarna i det rumänska samhället och hur de påverkat kulturarvet - och den bild vi skapar om kulturarvet.

Presentationerna spänner över vida fält. Flera handlade om Linked data, unika identifierare, andra verktyg och deras roller för ett bra resultat i Europeana. Andra talade om ontologier, typologier mm för olika områden. Allt på en lagom nördig nivå! Även dokumentation inom konserveringsområdet - där behoven av konkretisering av data anses ligga på en högre nivå, kunskapsutvinning vid återställande av objekt, katalog eller essä - fritextens påverkan på sinnet, men också Googles roll i kunskapsuppbyggnaden, är några exempel på ämnen. Flera röster betonar vikten av kvalitet i digitaliseringsarbetet. Att göra stora datamängder digitalt tillgängliga är inte ett museiuppdrag - att samla in kunskapen är det däremot. Intressant med tanke på de massdigitaliseringar som pågår och planeras. Naturligtvis finns även utrymme för mer lokala presentationer, och enstaka posterpresentationer kan ge den ovane en chans att våga sig fram.

Resolutioner

Vid årsmötet togs två resolutioner - Den ena slår fast att vi ska vidareförädla förslaget till strategi för Linked Data. Den andra avslutar nu en flerårig utveckling av regelverk för dokumentationsprinciper. Båda dessa resolutioner kommer att läggas fram för ICOMs generalförsamling 2013 i Rio de Janeiro.

Busstur

Utflyktsdag - flera bussar tog oss runt till olika resmål. Bergen och sjöarna låg i dimma och visade sig denna dag inte från allra bästa sidan - kallt var det dessutom för en del. Självt åkte jag åt andra hållet - städer borgar och kyrkor med anor från romartid, medeltid och modernare tid - alla monument som har vikt och betydelse i historieskrivningen.

Vi rör oss i ett område som med våra nordliga ögon kan tyckas vara rörigt - romare, saxare, ungrare, romer har rört sig fram och tillbaka. Katoliker, ortodoxa och valörer av protestanter, kanske även muslimer har dominerat samhällena. 1900-talets historia med nationalstater, Östblocket och de nya nationella identiteterna på väg in i EU formar dagens samhälle. Kultur, politik och religion är sammanflätade. Tala om smältdegel. Kyrka och stat i blockering kring vården av kulturarvet - Staten kan inte finansiera drift och upprustning av vissa delar av Brukenthalmuseet, som man samäger med kyrkan - läsningar även i utställningsverksamheten av sådana skäl. ...och nog märks det i berättelserna - det är viktigt för guiden att ge en historia som inte bara förklarar. Sannolikt rymmer kulturarvet sprängstoff för många år framöver, i ett samhälle som inte fullt ut lagt gamla oförrätter bakom sig. Turen blev en väl så intressant nutidsresa som den var historisk utflykt. Lärkfalken som seglade över Draculaborgen i Hunedoara en transdisciplinär accent.

Jag gjorde en insats som samtalsledare för ett av de gemensamma passen, men höll detta år ingen egen presentation. Inför konferensen var jag styrelsens kontaktperson till stöd för de lokala arrangörerna under planeringsarbetet. Detta har gett en kontinuerlig kontakt under det senaste året och stundtals en inte helt oansenlig - men angenäm - ideell arbetsbörda. Jag går nu vidare som kontaktperson inför nästa års möte i Helsingfors.

Länkar

Program och Abstracts på <http://brukenthalmuseum.eu> - och senare kommer de att sparas inom CIDOCs nya nätplats under vingarna på ICOM.MUSEUM

Underlag för resolutionerna finns på <http://network.icom.museum/cidoc/resources/cidoc-standards-guidelines.html>

Nästa års konferens när du på <http://cidoc2012.fi>

Mina bilder från Sibiu finns på http://album.meta.se/meta/sibiu_2011/

Tack till svenska ICOM, för det resebidrag som gör mitt engagemang möjligt.

Hans Rengman, Vice Chair, CIDOC

English summary

120 participants took part in the conference, including some 40 Romanians and two swedes. More Swedish participation was encouraged – we have a tradition to match... Good to see people returning from earlier conferences as well – in many cases the result of a long term commitment to widening the participation from all countries, not only Western Europe. This Year many delegates were supported by a bursary system within CIDOC and by courtesy from the Getty Foundation.

The conference were held in a traditional format; A set of Tutorial Workshops, Presentation Sessions and Workgroups meetings, a bus tour and some social events during nights – where we saw notebooks and pens even on the dance floor!

The small city of Sibiu is convenient – the hostesship from the Brukenthal museum and the local Authorities were hospitable – ensuring a good communication mood among the participants. One can reflect over the future preservation of the town center in terms of being a living history plant, a World heritage, in terms of globalization and economic sprawl.

Knowledge management were covered within the sessions – in the Keynotes by Dr Tom Moritz, talking about the more general aspects of knowledge representation, and Dr Ioan-Aurel Pop on the turbulent and manifold local history forming the background for how to value knowledge.

Linked data and the strategies for maintain a general global system of unique identifiers bears openings for supporting the heritage knowledge distribution in terms of Semantic Web – still keeping the control of the data within the museums – are a perhaps more technical perspective, where the directors curatorial approach on the social focus on access and ownership of knowledge form another position. Both very welcome within the CIDOC definition of the term “documentation”. Other papers covering various aspects of the theme.

Two resolutions were taken at the AGM. The Statement of Principles shall be finished based on the last years work. The linked data initiative shall be further elaborated to a generalized format and form a recommendation to the museums. Both resolutions will be presented to the ICOM General Assembly in Rio de Janeiro in 2013.

A bus tour took us to several places, fortresses and churches bearing a complex history from roman empire to the industrial era of mid 20-th century – and later. For a person coming from Scandinavia the turbulent history – Romans, Saxons, Hungarians, Romani, mixed with all the different religious movements and up throughout the 20th century social and political development – is a challenge to relate to... The positioning is there today as well and the tour was as much a snapshot of the modern society as it was a history trip. The falco subbuteo hanging over the Dracula-like castle makes an interdisciplinary accent to the trip...